

ŘÁD POHŘEBNÍ SLUŽBY

Pohřební a hřbitovní služby města Brna, a.s.

Datum nabytí účinnosti: 1. 9. 2018

Zpracoval: Mgr. Michal Tomášek, ředitel akciové společnosti

KRAJSKÁ HYGIENICKÁ STANICE
Jihomoravského kraje se sídlem v Brně
J. Žižkova 4, 602 00 Brno

Organizace:	Pohřební a hřbitovní služby města Brna, a.s.	Strana: 2 z 10
Název:	ŘÁD POHŘEBNÍ SLUŽBY	

Společnost **Pohřební a hřbitovní služby města Brna, a. s.**, se sídlem Koliště 1909/7, Černá Pole, 602 00 Brno, IČ: 60 71 33 30, DIČ: CZ60713330, zapsaná v obchodním rejstříku vedeném Krajským soudem v Brně, oddíl B, vložka 5828, zastoupená ředitelem akciové společnosti Mgr. Michalem Tomáškem (dále jen „PHSMB“),

jako provozovatel pohřební služby podle ust. § 6 zákona č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pohřebnictví“) vydává v souladu s ust. § 7 odst. 1 písm. b) zákona o pohřebnictví a českou technickou normou ČSN EN 15017:2005 Pohřební služby – Požadavky tento

ŘÁD POHŘEBNÍ SLUŽBY

Článek 1 Úvodní ustanovení

1. Tento řád pohřební služby vymezuje základní pravidla s cílem zajistit ochranu důstojného nakládání s lidskými pozůstatky a ostatky včetně zachování piet a úcty k zemřelým a pozůstalým při zajišťování úkonů spojených s pohřbením.
2. PHSMB patřičně zvažují a přiměřeně okolnostem berou v úvahu odlišná ustanovení jiných provozních řádů, zejména poskytovatelů zdravotních a sociálních služeb, a tradice náboženských, kulturních a místních pohřebních obřadů, úctu k vyznání a zvykům rodin a jednotlivců, stejně jako hygienické a environmentální aspekty.
3. Služby jsou poskytovány v těchto provozovnách:

Adresa provozovny	Kontakt		Otevírací doba	Další údaje
Koliště 7, Brno	tel.:	545 422 121 (objednávky pohřbů)	po – pá: 7:00 - 16:30	Sídlo PHSMB Objednávková kancelář Půjčovna smutečních oděvů
	e-mail:	informace@pohrby.cz		
	ID datové schránky:	mnprwz		
Lužánecká 2a, Brno	tel.:	545 212 740	po – pá: 7:00 - 15:00	Převozy zesnulých Objednávková kancelář
	mobil:	603 113 300 (nepřetržitá služba odvozu zesnulých)		
Krematorium Jihlavská 1, Brno	tel.:	543 212 816	po – pá: 8:00 - 16:00	Smuteční obřadní síň Krematorium Objednávková kancelář
Vídeňská 9, Brno	tel.:	515 917 103	po – čt: 8:00 - 17:00 pá: 8:00 - 14:30	Objednávková kancelář
Pekařská 52, Brno	tel.:	513 034 969	po – čt: 8:00 - 17:00 pá: 8:00 - 14:30	Objednávková kancelář
Branka 20, Brno	tel.:	545 422 121	po – pá: 8:00 - 15:00	Objednávková kancelář (pouze po telefonické domluvě)
	mobil:	733 127 400 603 726 785		

4. PHSMB jsou držitelem těchto živnostenských oprávnění:
  - a) Provozování pohřební služby, druh živnosti: koncesovaná, vydané dne 01. 08. 1994, doba platnosti oprávnění: na dobu neurčitou, odpovědný zástupce: Mgr. Michal Tomášek;
  - b) Provozování krematoria, druh živnosti: koncesovaná, vydané dne 01. 08. 1994, doba platnosti oprávnění: na dobu neurčitou, odpovědný zástupce: Mgr. Michal Tomášek;
  - c) Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona, obory činnosti: Výroba, rozmnožování, distribuce, prodej, pronájem zvukových a zvukově-obrazových záznamů a výroba nenahraných nosičů údajů a záznamů, Zprostředkování obchodu a služeb, Velkoobchod a maloobchod, Pronájem a půjčování věcí movitých, Fotografické služby, Poskytování technických služeb, druh živnosti: ohlašovací volná, vydané dne 26. 11. 2011, doba platnosti oprávnění: na dobu neurčitou.

Článek 2 Rozsah poskytovaných pohřebních služeb

1. PHSMB poskytují na základě živnostenských oprávnění uvedených v čl. 1 odst. 4. tohoto řádu zejména tyto služby:
  - a) primární péče o zesnulé – úprava, mytí, holení, stříhání, kosmetické úpravy a oblekání zesnulých s následným uložením do konečné rakve, otevření konečné rakve dle požadavku či zmocnění vypravitele pohřbu;
  - b) manipulace s lidskými pozůstatky a lidskými ostatky;

- c) převozy lidských pozůstatků a lidských ostatků včetně jejich repatriace mezi státy, a to zejména z místa úmrtí, do místa přechodného uložení, na pitvu a jinam dle rozhodnutí kompetentních orgánů a vypravitele pohřbu, převozy k obřadům včetně průvodů a do míst pohřbení;
- d) uložení lidských pozůstatků a lidských ostatků v chladicích nebo mrazících zařízeních;
- e) provozování krematoria dle zákona o pohřebnictví a dále užití krematoria ke zpopelňování v krematoriu v souladu s právními předpisy;
- f) zpopelňování lidských pozůstatků, jiných lidských pozůstatků nebo lidských ostatků v krematoriu, včetně rozloučení u urny zesnulého na objednaném místě, uložení urny v kolumbáriu nebo rozptylu ostatků na rozptylových loučkách;
- g) pohřbení do země – uložení lidských pozůstatků a lidských ostatků do hrobu nebo hrobky včetně nezbytné manipulace s lidskými ostatky či provedení exhumace;
- h) sjednání smlouvy o pohřebních službách a souvisejících vztazích (dále jen „smlouva“), následný dozor a vyúčtování;
- i) předběžné sjednání pohřbu;
- j) obstarání a dodání rakví včetně jejich vybavení, ozdob a smutečního zboží;
- k) zhотовení smutečního oznámení a jeho zveřejnění, včetně zveřejnění na internetových stránkách PHSMB www.pohrby.cz;
- l) provozování obřadní síně, sjednávání a provádění smutečních obřadů;
- m) obstarání rozloučení v obřadních síních, sakrálních objektech apod., včetně přítomnosti smutečního řečníka, duchovního nebo zástupce církve;
- n) obstarání a dodání květinových darů, smuteční aranžmá;
- o) obstarání hudebního doprovodu, služby profesionálního fotografa apod.;
- p) půjčovna smutečních oděvů;
- q) zajištění výkopů hrobů na veřejných pohřebištích dle požadavku vypravitele pohřbu a souhlasu (podmínek) provozovatele pohřebiště;
- r) předání urny s lidskými ostatky vypravitelu pohřbu včetně předchozí výzvy;
- s) vyřízení úmrtního listu, převzetí osobních věcí, vyrobení obalu/štítka na urnu dle katalogu, kondolence;
- t) poradenství v oboru;
- u) provoz a údržba pohřebních vozů;
- v) pohotovostní služba (svoz zesnulých – nepřetržitá služba na čísle 545 212 740, mobil 603 113 300);
- w) zajišťování krizového řízení v pohřebnictví v součinnosti se subjekty kritické infrastruktury dle havarijního plánu a v souladu s aktuální situací.
2. PHSMB jsou způsobilé zajišťovat tzv. sociální pohřby v souladu s ust. § 5 zákona o pohřebnictví.

Článek 3

Vybavení PHSMB k zajištění poskytovaných služeb

1. Motorová vozidla zvláštního určení – pohřební k přepravě zemřelých
- V počtu čtyř kusů, z toho dvě vozidla s kapacitou dvou rakví, a dvě vozidla s kapacitou čtyř rakví.
  - Každé vozidlo přepravuje za normálních okolností pouze jednu raku.
  - Všechny vozy pohřební služby jsou garážovány.
  - PHSMB zabezpečují řádný technický stav motorových vozidel, tj. technické prohlídky, celkové opravy aut.
  - Běžnou denní údržbu pohřebních vozidel (mytí aut, čištění interiéru kabiny, mytí a dezinfekci ložného prostoru) provádějí pracovníci PHSMB.
  - Dezinfekce vnitřního prostoru pohřebního vozidla se provádí dezinfekčními prostředky a – vyžaduje-li to aktuální stav – také na vlhko. Pracovníci PHSMB vozidla čistí a dezinfikují v garážích na adrese Lužánecká 2a, ve vnitřním prostoru s sebou dezinfekce nepřeváží.
2. Márnice
- Márnice zabezpečuje dočasné uložení a následnou úpravu těla zemřelého do doby konání posledního rozloučení, případně zpopelnění bez obřadu. Jednotlivá těla zemřelých jsou uložena v mánici na základě zmocnění třetí osobou, zejména nemocnicí, pozůstalými, Policií ČR apod.
  - PHSMB zajišťují provoz těchto mánice:

Adresa	Otevřací doba
Lužánecká 1882/2a, 602 00 Brno	po - pá: 7:00 - 14:00 (výdej lidských pozůstatků)
Jihlavská 756/1, 639 00 Brno	po - pá: 7:00 - 16:00 (příjem lidských pozůstatků) po - pá: 8:00 - 16:00 (příjem plateb, dokladů a výdej uren)

- c) V provozní době mánice je oprávněná osoba oprávněna požádat o vydání lidských pozůstatků. Takové osoby jsou povinny své oprávnění k převzetí lidských pozůstatků písemně doložit PHSMB. Mimo provozní dobu je vydání lidských pozůstatků možné pouze po předchozí domluvě s vedoucím dopravy nebo s vedoucím krematoria. PHSMB mají nárok na zaplacení ceny takto poskytnuté služby dle platného ceníku PHSMB.

- d) Do prostor márnice mohou vstupovat jen oprávnění pracovníci PHSMB, s výjimkou místnosti pro úpravu zemřelých, do níž jsou oprávněny vstupovat třetí osoby v doprovodu a pod dohledem oprávněného pracovníka PHSMB.
- e) V prostorách márnice jsou povinny třetí osoby uposlechnout požadavky oprávněné osoby zastupující PHSMB, případně prostory márnice neprodleně opustit. V případě, že třetí osoba neuposlechne oprávněnou osobu zastupující PHSMB, jsou PHSMB oprávněny tuto osobu nechat vyvést.
- f) V objektu márnice a místnosti pro úpravu zesnulých není dovoleno jíst, pít, kouřit a ukládat předměty, které s výkonem práce nesouvisí.
3. Místnost pro úpravu zemřelých
- V místnosti pro úpravu zemřených se provádí kontrola služeb PHSMB a potvrzení totožnosti zemřelé osoby, prohlídka těla zemřelého pozůstatlymi, jeho primární péčí (umytí, svlékání a oblékání, konečné úpravy včetně kosmetické) s následným uložením do rakve.
  - Místnost pro úpravu zemřelých mají PHSMB k dispozici v márnici na adrese Lužánecká 1882/2a, 602 00 Brno.
  - Místnost je vybavena omyvatelnými stěnami a nepropustnou podlahou, osvětlením, přívodem teplé a studené vody, větráním a zabezpečením proti hmyzu.
  - Při úpravě zesnulých musí být dodržovány hygienické zásady k ochraně zdraví pracovníků (např. použití jednorázových gumových rukavic, pracovních oděvů, roušky a jiných pomůcek dle interního bezpečnostního pokynu pro poskytování osobních ochranných pracovních prostředků vydaného PHSMB) a zásady bezpečnosti práce.
  - PHSMB jsou povinny zajistit vypraviteli pohřbu v místnosti dostatek soukromí.
  - Do místnosti je neoprávněným osobám vstup zakázán, přičemž spolu s vypravitelem pohřbu pojme místnost pět osob. Do této místnosti musí být trvale zamezen přístup nepovolaných osob a veřejnosti (tabulka Zákaz vstupu nepovolaných osob na vstupních dveřích). Všechny dveře do úpravny musí být uzavřeny a opatřeny samozavíračem. Současně je zakázáno vykonávat v okolí místnosti hlučné práce. O tomto PHSMB použí své pracovníky. V době úpravy zemřelého není povoleno odvážet zemřelé nebo rakve.
  - Pracovníci PHSMB zajistí, aby místnost před samotnou úpravou těla nezapáchala; jinak po každém použití (úpravě těla) je místnost, vlastní pracoviště uklizeno, odpad odstraněn do příslušných odpadových nádob, pracoviště očištěno, případně dezinfikováno tak, aby senzoricky působilo čistě a uspořádaně; místnost je rádně odvětrána.
4. Chladící zařízení
- Chladící zařízení je veřejnosti nepřístupný a oddělený prostor, ve kterém se přechodně ukládají lidské pozůstatky.
  - Chladící zařízení mají PHSMB k dispozici v márnících uvedených v čl. 3 odst. 2. tohoto řádu, s celkovou kapacitou cca 70 míst, z nichž:
    - chladicí zařízení na adrese Lužánecká 2a, Brno má kapacitu pro uložení cca 30 nerezových vozíků, na nichž jsou ukládána těla zemřelých, jež jsou důstojně zahalena v souladu s právními předpisy (tzn. uložena v rakvi nebo jiné obdobné schránce),
    - chladicí zařízení na adrese Jihlavská 1, Brno, má kapacitu cca 40 míst pro uložení těl zemřelých pouze v konečných rakvích.
  - Místnosti s trvale udržitelnou teplotou v rozmezí od 0 do +5 °C, s omyvatelnými stěnami a nepropustnou podlahou a osvětlením.
  - Pracovníci PHSMB provádí každý den kontrolu teploty zařízení a písemně ji zaznamenají do knihy příjmu zesnulých.
  - Lidské pozůstatky předává z chladícího zařízení jinému provozovateli pohřební služby nebo vypraviteli pohřbu vždy protokolárně pověřený pracovník PHSMB. Lidské pozůstatky nebudou předány z chladícího zařízení jinému provozovateli pohřební služby nebo vypraviteli pohřbu tehdy, pokud nebudou z přijímací strany splněny základní podmínky pro přijetí.
5. Mrazící zařízení
- Mrazící zařízení je veřejnosti nepřístupný a oddělený prostor, ve kterém se lidské pozůstatky a ostatky přechodně ukládají v rakvi nebo v obdobné schránce v době delší jak 7 dnů od úmrtí.
  - Mrazící zařízení mají PHSMB k dispozici v márnících uvedených v čl. 3 odst. 2. tohoto řádu, s celkovou kapacitou pro 8 konečných rakví, z nichž:
    - mrazící zařízení na adrese Lužánecká 2a, Brno má kapacitu pro uložení 4 konečných rakví,
    - mrazící zařízení na adrese Jihlavská 1, Brno, má kapacitu pro uložení 4 konečných rakví.
  - Mrazící boxy s trvale udržitelnou teplotou -10 °C a nižší, s omyvatelnými stěnami a nepropustnou podlahou a osvětlením.
  - V případě, že je mrazící zařízení využíváno, provádí pracovníci PHSMB každý den kontrolu teploty zařízení a písemně ji zaznamenají do papírového deníku mrazicího zařízení.
  - Lidské pozůstatky předává z mrazicího zařízení jinému provozovateli pohřební služby nebo vypraviteli pohřbu vždy protokolárně pověřený pracovník PHSMB. Lidské pozůstatky nebudou předány z mrazicího zařízení jinému provozovateli pohřební služby nebo vypraviteli pohřbu tehdy, pokud nebudou z přijímací strany splněny základní podmínky pro přijetí.

6. Smuteční obřadní síň

- a) PHSMB zajišťují pohřební obřady a smuteční služby v těchto obřadních síních:
  - i. velká obřadní síň krematoria města Brna, Jihlavská 1 (kapacita obřadní síně je 300 míst, z toho 42 míst k sezení, místnost pro vystavení a rozloučení se, případně identifikaci zemřelého v otevřené rakvi oddělená sklem, možnost sjednání hudebního doprovodu, a to jak živé, tak reprodukované hudby);
  - ii. malá obřadní síň krematoria města Brna, Jihlavská 1 (kapacita obřadní síně je max. 10 míst, možnost sjednání reprodukovaného hudebního doprovodu);
  - iii. jiné obřadní síně dle žádosti vypravitele pohřbu.

Článek 4

Postup při přepravě, manipulaci a dočasném uložení lidských pozůstatků a ostatků

1. Přepravu lidských pozůstatků, jiných lidských ostatků a exhumovaných nezpopelněných ostatků lze po pozemních komunikacích konat pouze vozidlem zvláštního určení se schválenou přestavbou – vozidlo pohřební. Ložný prostor takového vozidla slouží pouze pro přepravu v rakvích nebo v transportních nosítkách s vaky a věcí určených pro konání pohřbu, které lze přepravovat i společně. Vozidlo má osvětlení, úchyty pro upevnění rakví, stěny a dno je snadno omývatelné a dezinfikovatelné.
2. Zahraniční přeprava lidských pozůstatků a ostatků je prováděna dle mezinárodních smluv, kterými je Česká republika vázána, včetně zabezpečení požadované rakve (zinková vložka či fólie) a průvodní dokumentace (umrlčí pas, úmrtní list a podobně). Při přepravě těla zemřelého do zahraničí probíhá letování rakve v zázemí provozovatele na Lužánecké 2a. Ztotožnění zemřelého a kontrola obsahu rakve probíhá za přítomnosti Celní správy Jihomoravského kraje.
3. Požadavek na přepravu lidských pozůstatků z místa úmrtí přijímá zpravidla telefonicky pracovník PHSMB, který zajistí výjezd pohřebního vozidla s posádkou (řidič + doprovod/závozník).
4. Přijímající pracovník od telefonujícího zjistí a zaznamená, kdo volá (jméno a instituce), pokud možno i telefonní číslo, dále jméno zemřelého, adresu, kde se lidské pozůstatky nachází a informaci o výsledku prvotního prohlédnutí zemřelého prohlížejícím lékařem (zda je nebo není nařízena pitva: patologicko – anatomická, zdravotní, soudní nebo anatomická). Obdobně postupuje i při požadavcích na přepravu lidských ostatků.
5. Výjezd pro přepravu lidských pozůstatků a jiných lidských pozůstatků se realizuje pohřebním vozidlem a s transportní rakví, nebo s nosítky a transportním vakem. Pracovník PHSMB vždy dbá na to, aby lidské pozůstatky byly lékařem označeny jménem tak, aby byla možnost kdykoliv ověřit jejich totožnost. Neučiní-li označení lidských pozůstatků lékař, provede označení pracovník PHSMB. Označení všech lidských pozůstatků při jejich prvém převzetí k převozu zajistí páskou se jmenovkou z PVC (na kotník nebo zápěstí), s uvedením minimálně jména a příjmení, přičemž označení musí být rezistentní vůči smyti a otěru. Pásku nelze bez jejího násilného znehodnocení sundat. Touto páskou jsou lidské pozůstatky označeny až do okamžiku pohřbení (případně předání jiné pohřební službě). Za směrodatný podklad pro identifikaci se považuje doklad od lékaře, který provedl ohledání. PHSMB jsou povinny učinit opatření k zamezení zámeny zesnulých.
6. PHSMB převezmou lidské pozůstatky a jiné lidské pozůstatky na požadavek vypravitele pohřbu, lékaře nebo Policie ČR (státního zástupce) za předpokladu, že úmrtí je doloženo:
  - a) listem o prohlídce zemřelého prohlížejícího lékaře a v případě provedení pitvy doplněným o příkaz ke zdravotnímu transportu. Po pitvě je list o prohlídce zemřelého doplněn o příslušné údaje lékařem, který pitvu provedl, a pracovníci PHSMB postupují podle pokynů na tomto listě uvedených,
  - b) v případě podezření ze spáchání trestného činu v souvislosti s úmrtím, kromě dokladu dle písm. a) před pohřbením i souhlasem oprávněného státního zástupce,
  - c) při přepravě ze zahraničí průvodním listem státu, kde k úmrtí došlo,
  - d) u jiných lidských pozůstatků – tehdy, je-li doložena identifikace jiných lidských pozůstatků.
7. Při převozu těla zemřelého respektuje posádka vozidla v maximální možné míře přání pozůstalých a dbá doporučení lékaře. Oblékání a úprava zemřelých se provádí ve vyhrazených prostorách PHSMB nebo zdravotnických a sociálních zařízeních. PHSMB respektuje právo vypravitele pohřbu zajistit si službu pohřbení u kterékoliv pohřební služby a zavazuje se lidské pozůstatky takové pohřební službě předat.
8. Při přepravě na pitvu je zemřelému ponecháno původní oblečení, které se nahradí až po pitvě nebo je použito náhradní oblečení – rubáš.
9. Lidské pozůstatky se před uložením do konečné rakve zpravidla umyjí, provede se základní péče a oblečení do šatů předaných vypravitelem pohřbu (nejsou-li, pak rubáše), a to ve vyhrazených prostorách PHSMB. Nejsou-li svlečení a oblečení a úprava lidských pozůstatků možné, dojde k jejich uložení do transportního vaku.
10. Vybraná konečná raka bude označena průvodním lístekem – rakvenkou. Není-li konečná raka vybraná, použije se raka transportní. I ta musí být označena rakvenkou nebo jiným údajem, dokládající minimálně jméno zesnulého. Součástí konečné raka je i podložka hlavy a vnitřní vybavení včetně příkrývky těla i nohou zesnulého, případně jiné dle požadavku vypravitele. S ohledem k ekologickým požadavkům (zejména při zpopelňování lidských pozůstatků) se do raka nedoporučuje běžná obuv. PHSMB má k dispozici nepropustné zipem uzavíratelné vaky, zinkové či pozinkované vložky do rakví, raka dubové, kovové (do hrobky), celodřevěné topolové, borovicové, raka i v nadrozměrných velikostech +10 cm: délka +10 cm, šířka +10 cm, dětské raka

- 160 cm, 120 cm, 80 cm s bílou povrchovou úpravou a tzv. komisní rakve 160 cm, 120 cm, 80 cm, které slouží pro níže uložení lidských ostatků v hrobech.
11. Při přepravě je nutno vždy dbát na dodržení pokynů daných prohlížejícím lékařem nebo pokynů pověřeného orgánu hygienické služby, byl-li takový pokyn vydán.
  12. Převozy v nespecifikovaných případech (zahraniční, nad 500 km apod.) jsou řešeny individuálně dle ustanovení zákona o pohřebnictví.
  13. Pracovníci PHSMB zajišťující přepravu jsou povinni zkontolovat dokumentaci vystavenou prohlížejícím lékařem, řídit se jeho pokyny a následně vyhotovit záznam do jízdního výkazu. Průvodní doklady k převozu předají pracovníci PHSMB po převozu nejbližší následující pracovní den dispečerovi dopravy.
  14. Lidské pozůstatky s rakví (i transportní) se uloží ve chladícím zařízení s trvale udržitelnou teplotou 0 až +5 °C a při době delší jak sedm (7) dnů od úmrtí do mrazícího zařízení s trvale udržitelnou teplotou -10 °C a nižší, jež se nachází v prostorách místnice provozované PHSMB. PHSMB je oprávněno rozhodnout, ve které místnici budou lidské pozůstatky uloženy, a to s přihlédnutím ke svým aktuálním možnostem. Za uložení lidských pozůstatků je účtován paušální poplatek za každý i započatý den uložení. Jednotlivé ceny za uložení lidských pozůstatků jsou stanoveny v platném ceníku PHSMB, s rozlišením uložení v chladícím zařízení či mrazícím zařízení. V ceníku je také stanovena výše paušální platby za výdej lidských pozůstatků mimo provozní dobu místnice.
  15. PHSMB vedou evidenci v knize příjmů, kde je uvedeno datum uložení, datum výdeje, místo a datum úmrtí.
  16. Pracovníci PHSMB mají povinnost chovat se pietně a zdržet se hlasitých či jiných nevhodných projevů. Po manipulaci s lidskými pozůstatky provedou pracovníci PHSMB hygienickou očistu dle interního bezpečnostního pokynu pro poskytování osobních ochranných pracovních prostředků vydaného PHSMB.
  17. Při výdeji těla zemřelého PHSMB vystaví dokument, kde jsou uvedeny veškeré potřebné údaje o zemřelém. Osoba přebírající lidské pozůstatky stvrdí svým podpisem převzetí lidských pozůstatků a správnost všech údajů v dokumentu. Pokud nesouhlasí osoba přebírající lidské pozůstatky s údaji v dokumentaci nebo nedoloží-li oprávnění k převzetí těla zemřelého, jsou PHSMB oprávněny tyto lidské pozůstatky nevydat. O této skutečnosti se provede záznam v elektronické i písemné podobě do evidenční knihy o zacházení s lidskými pozůstatky.
  18. V případě, že budou lidské pozůstatky uloženy v místnici Jihlavská 1, Brno, je objednatel obřadu s rozloučením v obřadních síních krematoria povinen prokazatelně předat lidské pozůstatky PHSMB nejpozději 60 minut před konáním obřadu. Pokud objednatel nepředá v uvedené lhůtě tělo zemřelého, jsou PHSMB oprávněny neuskutečnit obřad v rezervovaném termínu. V místnici na adrese Jihlavská 1, Brno je možné uložit tělo před konáním obřadu. Uložení těla zemřelého je zpoplatněno dle platného ceníku PHSMB za každý i započatý den, do této lhůty není započten den, ve kterém se koná obřad.
  19. Jde-li o úmrtí zemřelého s nakažlivou nemocí, nebo ve stadiu pokročilého rozkladu, PHSMB převezme lidské pozůstatky od zdravotnického zařízení již uložené v transportním vaku a opatřené průvodkou o zákazu otváraní. Takové lidské pozůstatky jsou do konečné rakve uloženy v transportním vaku, jež je označena zákazem otevření či vystavení.

Článek 5

Evidence přepravy, uložení a pohřbení lidských pozůstatků a ostatků.

1. PHSMB vedou záznamy o všech převozech zemřelých osob, jiných lidských pozůstatků a anatomicko-patologického odpadu.
2. Evidenci provádí pracovník PHSMB, který na výzvu nemocnice, prohlížejícího lékaře, Policie ČR nebo rodiny zesnulého lidské pozůstatky/lidské ostatky rádně převzal a uložil do chladícího nebo mrazícího zařízení.
3. K evidenci přeprav zemřelých slouží jízdní výkazy jednotlivých vozidel PHSMB s povinností zde evidovat datum, čas výjezdu a příjezdu vozidla, výjezdové místo, cíl cesty, stav počítadla tachometru, ujeté km, údaj o řidiči a evidenční číslo vozidla. Výkazy předávají pracovníci PHSMB průběžně, nejpozději následující pracovní den na dispečink PHSMB k archivaci.
4. Evidence o manipulaci se zemřelými – v prostorách dočasného uložení – je vedena elektronicky. Záznamy z elektronické evidence jsou pravidelně vyvázány a archivovány dle Spisového a skartačního rádu Pohřebních a hřbitovních služeb města Brna, a.s. Do evidence jsou zaznamenány tyto údaje:
  - a) Jméno a příjmení lidských pozůstatků (je-li známo), výška, váha (jsou-li známy), stupeň rozkladu (nízká, střední, celková dekompozice);
  - b) Datum a místo narození (je-li známo), místo, datum a čas úmrtí (jsou-li známy);
  - c) Datum, čas a místo převzetí;
  - d) Datum a čas uložení do vyhrazených prostor (chladicí nebo mrazicí zařízení);
  - e) Druh rakve či jiné obdobné schránky, vystýlka;
  - f) Transportní vak, vložka do rakve (zinková/pozinkovaná);
  - g) Odvoz a zpětný dovoz lidských pozůstatků (lidských ostatků) - datum, čas a cíl převozu na pitvu/z pitvy nebo do místa pohřbení a zpět do vyhrazených prostor a podobně;
  - h) Datum, čas a místo rozloučení;
  - i) Datum, čas a místo předání lidských pozůstatků nebo lidských ostatků k pohřbení na pohřebiště, nebo ke zpopelnění v krematoriu, případně jiné pohřební službě;
  - j) SPZ vozidla, které přepravu provedlo;
  - k) Kopie listu o prohlídce zemřelého a doklad o zpopelnění nebo pohřbení budou uloženy ve spisovně.

5. Další evidence o vypravitelích pohřbu, místě pohřbení, rozsahu služeb, uzavřených smlouvách, dodaných rukvích, výbavách a další je PHSMB vedena elektronicky s použitím počítačového programu s možností tiskových výstupů sestav za zvolené časové období a následné svázání. Mimo to je na každou samostatně objednanou službu vyhotovena písemná smlouva s detailním rozpisem sjednaných úkonů včetně cen, sloužící jako podklad pro následnou kontrolu provedení služby, vyúčtování, účetnictví a archivaci, ve lhůtách určených pro daňové doklady. Ve stejném opisu je smlouva předávána vypraviteli pohřbu ihned po jejím uzavření.
6. PHSMB pořizují a zakládají kopie listů o prohlídce zemřelých nebo dokladů o identifikaci jiných lidských pozůstatků a taktéž doklady o pohřbení a zpopelnění – v pořadačích.

Článek 6

Dezinfekce vozidel, prostor dočasného uložení a pomůcek PHSMB

1. Úklid na pracovištích a dezinfekci provozních prostor, místnosti pro úpravu zemřelého, chladicího a mrazicího zařízení, pracovních pomůcek a pohřebních vozů provádí pracovníci PHSMB. Úklid probíhá následujícím způsobem:
  - a) úklid pohřebních vozů provádí pracovníci PHSMB v garážích na adrese Lužánecká 2a;
  - b) místnost pro úpravu těla zemřelého – denně, přičemž úklid vlastního pracovního místa je vždy realizován ihned po použití;
  - c) plochy v chladicích a mrazicích zařízeních – úklid dle potřeby denně nebo v týdenním režimu, na vlhko, detergenty s dezinfekcí, konkrétně viz níže text.
2. Podlahy a plochy jsou snadno omyvatelné a dezinfikovatelné, úklid všech prostor se provádí minimálně jedenkrát denně (zametání, vysávání, umývání, případně kropení vodou), případně dle aktuální potřeby i víckrát.
3. Podlahové prostory chladicích a mrazicích zařízení se dezinfikují minimálně jedenkrát za sedm dnů. Místnost pro úpravu zemřelých, pracovní pomůcky používané k úpravě zemřelých se mechanicky čistí a dezinfikují po použití, v průběhu dne i opakovaně. V případě manipulace se zemřelým ve stavu značného rozkladu nebo zemřelým na infekční nemoc i manipulace s nezletelými ostatky jsou nejprve použité místnosti, předměty a pracovní pomůcky dezinfikovány a následně mechanicky neprodleně očištěny.
4. Umytí včetně dezinfekce se provádí i u základních pracovních pomůcek používaných při manipulaci s lidskými ostatky či jejich exhumaci zpravidla po skončení práce. K očistě pracovních oděvů slouží automatická pračka, jejíž provoz včetně pracích a dezinfekčních přípravků zajišťuje provozovatel na svůj náklad.
5. Dezinfekce se provádí dezinfekčními přípravky, jež byly uvedeny na trh v souladu s přímo použitelným předpisem Evropské unie o biocidních přípravcích – nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 528/2012 o dodávání biocidních přípravků na trh a jejich používání; které jsou uloženy v zabezpečené místnosti (vyhrazeném skladu).
6. Přípravu dezinfekčního přípravku, způsob použití a expozici je nutno provést podle návodu včetně použití ochranných pomůcek (záštěra, gumové rukavice, gumové holínky, případně roušky).
7. Preventivní zdravotní prohlídka pracovníků PHSMB pohřební služby provádí závodní lékař.
8. V prostorách odpadového hospodářství jsou umístěny hasicí prostředky a pracovníci PHSMB jsou periodicky proškolováni v rámci školení BOZP a požární ochrany.

Článek 7

Nakládání s odpady a nebezpečnými odpady

1. Přístup k nebezpečným odpadům je osobám, které s tímto odpadem nemají přijít do styku, zakázán.
2. Obaly, ve kterých je nebezpečný odpad uložen, jsou z nepropustného materiálu, u kterého lze předpokládat minimální možnost mechanického poškození obalu (dvojitý obal, přepravky apod.), u tenčích PVC obalů je nutné zajistit jejich zdvojení nebo použití pevné přepravky, do kterých by byly k přepravě ukládány. Tyto nebo jim podobné přepravky musí být z takového materiálu, který dovoluje následné čištění a dezinfekci po použití.
3. PHSMB zajistí proškolení osob, jež nakládají nebo odpovídají za nakládání s biologicky kontaminovanými odpady v zařízeních pohřební služby.
4. Osoby manipulující s takovým odpadem používají osobní ochranné pomůcky, k dispozici mají hygienické zázemí, které slouží k převlékání a provádění hygienické očisty.
5. Textilní ochranné pomůcky a oděvy pere pro pracovníky PHSMB automatická pračka, jejíž provoz zajišťuje PHSMB na své náklady. Sušení prádla probíhá rovněž v zázemí PHSMB na Lužánecké 2a. Lékárničky schváleného typu pro potřebu první pomoci s příslušnými předpisy a knihy úrazů jsou uloženy v každé provozovně PHSMB. Lékárničky první pomoci vždy obsahují: antiseptikum k dezinfekci ran; oční vodu nebo oční kapky; krycí sterilní obvazový materiál, náplasti; hemostatikum k zástavě krvácení – např. Traumacel nebo GelitaSpon, a dále analgetika volně dostupná, např. Ibalgin či Paralen. Za kontrolu exspiraci a průběžné doplnění vybavení lékárničky (lékárniček) zodpovídá pověřený vedoucí pracovník nebo jeho zástupce.
6. Veškerý materiál od krve, tampony, drobné neidentifikovatelné zbytky tkání, jednorázové ochranné gumové rukavice, jednorázové ochranné roušky, jednorázové ochranné pracovní pláště a zástěry, jednorázové povlečení, použité transportní vaky, oblečení a zbytky oblečení, kanyly a obvazy, které přišly do kontaktu s lidskými pozůstatky nebo lidskými ostatky jsou považovány za kontaminované, a proto jsou uloženy do pevně uzavíratelných PE pytlů černé barvy označených příslušnou etiketou s katalogovým číslem odpadu 180103 nebo 180104 a max. dobou uchování mimo chladicí zařízení (48 hodin v létě, 72 hodin v zimě). Provozní umístění pytle je přímo v místnosti pro úpravu zemřelých, mimo případný prostor, kde by manipulovala s tělem zemřelého při úpravě veřejnost.

Organizace:	Pohřební a hřbitovní služby města Brna, a.s.	Strana: 8 z 10
Název:	ŘÁD POHŘEBNÍ SLUŽBY	

7. PE pytle černé barvy jsou ukládány do velkoobjemového plastového kontejneru označeného příslušnou etiketou s katalogovým číslem odpadu, který je periodicky odvážen.
8. Všichni pracovníci PHSMB jsou povinni řádně třídit veškeré odpady.
9. Podlaha a plochy shromaždiště odpadů jsou pravidelně omývány a dezinfikovány (v rámci denních, třídenních a týdenních režimů úklidu).
10. Za správné třídění nebezpečných odpadů na pracovišti je zodpovědný určený pracovník PHSMB, který vede o nebezpečných odpadech průběžnou evidenci.
11. Pořádání pracovníci PHSMB jsou zodpovědní za udržování čistoty na shromaždišti nebezpečného odpadu a čistoty technického zázemí obecně s veškerým odpadem a jsou dále povinni sledovat, zda zde nedochází k výskytu hlodavců nebo nadmernému výskytu hmyzu. V případě takového zjištění zajistí určený pracovník PHSMB deratizaci nebo dezinfekci nad rámcem pravidelné údržby. Biologicky kontaminované oděvní součásti je potřeba uložit do nebezpečného odpadu.

Článek 8

Povinnosti při prvotní úpravě zemřelých v k tomu vyhrazené místnosti.

1. K primární úpravě, oblékání, jiným úpravám zemřelých a uložení zemřelých do konečné rakve slouží vyhrazená a schválená místnost na provozovně na adrese Lužánecká 1882/2a, 602 00 Brno, jejíž vybavení odpovídá požadovaným hygienickým požadavkům dle zákona o pohřebnictví a požadavkům na zachování důstojnosti tohoto místa.
2. Užívat tyto prostory k jiným než úkonům uvedených v čl. 8 odst. 5. tohoto řádu, vyjma příležitostné identifikace zemřelého, není dovoleno.
3. Vstup do této prostor a vyjmenované úkony smějí provádět jen pracovníci PHSMB, jiné osoby jen s prokazatelným a předchozím souhlasem PHSMB.
4. Před převzetím těla zemřelého je pracovník PHSMB povinen zkontolovat označení těla zemřelého (kontrola označení lidských pozůstatků na stehně, identifikační štítek na noze, popis transportního vaku). Pracovník PHSMB je povinen řídit se pokyny uvedenými v listě o prohlídce zemřelého. Zvláštní pozornost pracovník PHSMB věnuje záznamům o drahých kovech, nesnímatelných náhradách, cenností z drahých kovů, kdy tyto je povinen zkontolovat se skutečným stavem a výsledek dané kontroly zapsat do pohřební knihy.
5. Pracovník PHSMB provede:
  - a) svléknutí zemřelého a zakrytí intimních míst;
  - b) odstranění osobních věcí, popř. odložení šperků a ozdob (nutná evidence a předání vypravitele pohřbu protokolárně oproti podpisu); pokud ozdoby nejdou sejmout tradičním způsobem a došlo by k jejich poškození nebo narušení lidské tkáně, musí být vždy výslovný písemný souhlas vypravitele pohřbu s jejich násilným odstraněním, a to pouze z naléhavých důvodů; daný postup se netýká zubních náhrad;
  - c) odstranění kanyl a obvazů, pokud to okolnosti dovolují;
  - d) rozvolnění posmrtné ztuhlosti, pokud to okolnosti dovolují;
  - e) omytí těla zemřelého vlažnou vodou, mýdlem nebo sprchovým gelem, oholení tváří, nasazení zubních protéz, pokud jsou k dispozici a pokud to okolnosti dovolují;
  - f) uzavření úst a očí přiměřeným způsobem;
  - g) oblečení do šatů nebo rubáše (musí se předejít znečištění tělesnými tekutinami);
  - h) omytí a úprava účesu, nanesení dekorativní kosmetiky;
  - i) uložení do rakve:
    - i. provádí dle možností dvě osoby, kdy tělo zemřelého je opatrně uloženo do rakve;
    - ii. tělo zemřelého by mělo být v rakvi, je-li to možné, uloženo rovně;
    - iii. současně je třeba věnovat pozornost správné poloze hlavy na podušce;
    - iv. pokud je použita pokrývka, musí být rozprostřena přes tělo zemřelého tak, aby zakrývala tělo od hrudníku k nohám;
    - v. ruce budou složeny podle přání klienta;
  - j) víko rakve se pevně spojí se spodní částí (zarakvení);
  - k) vždy je na rakvi připevněna rakvenka se všemi vyplňenými náležitostmi o lidských pozůstatcích nebo o lidských ostatcích (jméno a příjmení, datum narození, datum úmrtí, den a hodina smutečního obřadu, údaj o zpopelnění nebo pohřbení, typ rakve a vybavení do rakve);
    - l) všechny úkony manipulace a úpravy je třeba provádět postupně a vždy jen s jedním tělem;
    - m) vyčištění a dezinfekce okolí použitých ploch a nástrojů.
6. Požádá-li o provedení této úkonů vypravitel pohřbu nebo jím zmocněná fyzická osoba, bude mu taková činnost ve vymezené místnosti umožněna bezplatně v souladu s ustanovením ust. § 7 odst. 1 písm. h) zákona o pohřebnictví za této podmínky:
  - a) Požadavek na vlastní úpravu a uložení zemřelého bude uplatněn písemně; i jako součást ujednání ve smlouvě.
  - b) Doba úpravy bude stanovena dle provozních možností PHSMB v trvání nejdéle jedné hodiny. V případě, že vypravitel pohřbu zmocní k provedení úpravy jinou osobu, resp. požádá o přítomnost další osoby, je povinen takové osoby označit ve smlouvě, případně se takové osoby musí PHSMB prokázat originálem písemného potvrzení vypravitele pohřbu. Přítomnost druhé osoby při provádění úpravy je zpoplatněna

- částkou ve výši dle aktuálního ceníku PHSMB. Vypravitel pohřbu nebo jím zmocněná fyzická osoba strpí přítomnost pracovníka PHSMB.
- c) Pracoviště včetně vybavení zpřístupní a dodání konečné rakve zajistí pracovník PHSMB, který je prokazatelně seznámí a poučí o zásadách hygieny a bezpečnosti práce a s tímto řádem, vydá nezbytné ochranné prostředky a bude příležitostně k dispozici. Vypravitel pohřbu, resp. osoba jím zmocněná k provedení úpravy zemřelého má nárok na bezplatné poskytnutí ochranných pomůcek, ochranné pomůcky pro další osobu přítomnou při úpravě zemřelého jsou zpoplatněny dle aktuálního ceníku PHSMB.
  - d) V uvedených prostorách se vypravitel pohřbu nebo jím pověřená fyzická osoba bude chovat důstojně a s úctou, nevstoupí do téhoto prostoru bez ochranných pomůcek a pod vlivem alkoholu či jiných omamných látek, při úpravě lidských pozůstatků bude postupovat důstojně, obezřetně a s pietou. Vypravitel pohřbu ani jím pověřená fyzická osoba nebudou bezdůvodně pořizovat fotografie ani videonahrávky obnaženého a neupraveného těla zemřelého a provozních prostorů pohřební služby.
  - e) Při poranění mrtvého lidského těla během úpravy a manipulace má oznamovací povinnost o každém takovém nedopatření PHSMB.
  - f) Vypravitel pohřbu nebo jím pověřená fyzická osoba nese veškerou odpovědnost za prováděné úkony i případná zdravotní rizika, ke kterým by mohlo při této činnosti dojít. Při této činnosti se zavazuje používat jednorázové ochranné gumové rukavice, plášť a návleky nohou, nabídnuté PHSMB.
  - g) Po provedených úkonech předá vypravitel pohřbu zemřelého uloženého do konečné rakve pověřenému pracovníku PHSMB k následnému uložení do vyhrazených prostor (chladících / mrazicích zařízení). Vypravitel pohřbu, resp. jím pověřená fyzická osoba provede nezbytnou hygienickou očistu svých rukou.
  - h) Při závažných pochybnostech o kvalitě či způsobu provedení úpravy smí pracovník PHSMB pořídit fotografii otevřené rakve s lidskými pozůstatky a sjednat nápravu.
7. Pouhá identifikace lidských pozůstatků se provádí v téže místnosti (není-li tak učiněno nebo dojednáno jako součást smutečního obřadu ve smuteční síni) za účasti pracovníka PHSMB a za podmínek obdobných jako pro uložení a úpravu zemřelých. Při závažných pochybnostech o kvalitě či způsobu provedení smí pracovník PHSMB pořídit foto otevřené rakve se zemřelou osobou po dohodě s vypravitelem pohřbu, resp. s pověřenou fyzickou osobou.

Článek 9

Povinnosti pracovníků PHSMB a vypravitelů pohřbu

1. Pracovníci, stážisté a vypravitelé pohřbu, kteří chtějí upravit tělo zemřelého svépomocí a být spoluorganizátory pohřbu, jsou povinni:
  - a) Zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o nichž se dozvěděli v souvislosti s vypravováním pohřbu.
  - b) Dodržovat zásady osobní hygieny (čistota, krátce ostříhané nehty).
  - c) Dbát na čistotu na pracovišti a udržovat pořádek.
  - d) Řídit se tímto řádem, organizačním řádem PHSMB a kodexem cti schváleným Sdružením pohřebnictví v ČR dne 14. 3. 2002.
  - e) Chovat se slušně a zdvořile, zdržet se při kontaktu s pozůstalými chování nešetrného k jejich citům.
  - f) Zachovávat pietu k zemřelým.
2. V rámci zajišťování své činnosti musí pracovníci PHSMB zacházet s lidskými pozůstatky a s lidskými ostatky důstojně a tak, aby nedošlo k ohrožení veřejného zdraví nebo pořádku; při kontaktu s pozůstalými jsou pracovníci PHSMB povinni zdržet se chování nešetrného k jejich citům.

Článek 10

Ochrana osobních údajů

1. V případě, že vypravitel pohřbu ve smlouvě udělil souhlas dle zák. č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, aby PHSMB zpracovávaly a uschovávaly jeho osobní údaje a údaje zemřelého v databázi k účelům účetním, daňovým a evidenčním a/nebo vypravitel pohřbu udělil ve smlouvě souhlas s tím, aby PHSMB prováděly a používaly filmové, fotografické, video/audio dokumentace provedených obřadů a výkonů pro vlastní výukové účely při zachování ochrany práv zemřelého, totožnosti i dalších osobních údajů zemřelého i vypravitele pohřbu, je vypravitel pohřbu oprávněn písemně udělené souhlasy odvolat. Učiní-li tak, bude PHSMB, výjma plnění povinností podle příslušných právních předpisů, postupovat podle zákona a údaje shromázděné nad rámec zákonních povinností odstraní z databází a archivů.
2. PHSMB jako správce osobních údajů ve smyslu zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů v platném znění a od 25. 5. 2018 ve smyslu Obecného nařízení Evropského parlamentu a Rady EU č. 2016/679 o ochraně osobních údajů (dále jen „GDPR“) bude poskytnuté osobní údaje vypravitele pohřbu, jako subjektu údajů (dále jen „osobní údaje“), a údaje o zemřelém, obsažené v uzavírané smlouvě, zpracovávat za účelem evidence pohřbení a plnění smlouvy. Zákonným důvodem zpracování osobních údajů je § 5 odst. 2 písm. a), b), e) a g) zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů v platném znění, po 25. 5. 2018 článek 6 odst. 1 písm. b), c) a f) GDPR. Jedná se o zákoný důvod zpracování osobních údajů nezbytných pro splnění smlouvy (přehled o provedení smlouvy), pro umožnění kontroly orgánem veřejné moci zaměřené na dodržování pravidel stanovených obecně závaznými předpisy pro pohřebnictví a návazně na to pro účely doložení řádného splnění smlouvy). Dále může PHSMB zpracovávat osobní údaje uvedené ve smlouvě pouze v rámci ostatních záležitostí

a místě obřadu. Údaje o zemřelém bude PHSMB zpracovávat z důvodů totožných, jak je uvedeno u osobních údajů, a to stejným způsobem.

3. Vypravitel pohřbu má právo na přístup k osobním údajům, právo na opravu a výmaž osobních údajů (nebude-li omezeno ohrožen či znemožněn zákonný důvod zpracování osobních údajů), stejně jako právo požadovat omezení zpracování a právo na přenositelnost údajů. U údajů o zemřelém má vypravitel pohřbu práva obdobná jako v předchozí větě, s totožnými omezeními. Vypravitel pohřbu je oprávněn podat podnět či stížnost u Úřadu pro ochranu osobních údajů.

Článek 11 Ostatní ustanovení

1. PHSMB zabezpečí uskutečnění smutečního obřadu ve smuteční obřadní síni na pohřebišti a umožní při smutečních obřadech účast registrovaných církví, náboženských společností nebo jiných osob v souladu s projevenou vůlí zemřelé osoby, a pokud se tato osoba během svého života k obřadu nevyslovila, také v souladu s projevenou vůlí osob uvedených v § 114 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů.
2. Obřady ve smuteční obřadní síni, sloužící k obřadům pro rozloučení s lidskými pozůstatky v konečné rakvi před uložením do hrobu, hrobky, nebo odvozem ke zpopelnění, nebo k rozloučení se zpopelněnými lidskými ostatky umožní PHSMB všem osobám za rovných podmínek. Jiný způsob užití obřadní síně ke smutečnímu obřadu mohou povolit PHSMB jen po vlastním uvážení a v souladu se zákonem. Provozní doba se upravuje podle potřeby vypravitelů pohřbu, kapacity obřadů a provozních možností provozovatele obřadní síně.
3. Odvoz zemřelých a předání ke zpopelnění v krematoriu zabezpečí PHSMB zpravidla nejbližší pracovní den, následujícím po smutečním obřadu a s přihlédnutím k provozním možnostem PHSMB a provozní době krematoria.
4. Urny se zpopelněnými ostatky zemřelých jsou připraveny k vydání vypravителi pohřbu nebo jím prokazatelně zmocněné osobě ve lhůtě po sedmi dnech od zpopelnění, přičemž vypravitel je pro vydání urny povinen předložit originál dokladu o zpopelnění a občanský průkaz. Dle ust. § 7 odst. 1, písm. i) zákona o pohřebnictví, pokud do 12 měsíců ode dne výzvy PHSMB k převzetí vypravitel pohřbu urnu nepřevezme nebo není-li taková osoba, jsou PHSMB povinny zajistit uložení lidských ostatků do společného hrobu na veřejném pohřebišti.
5. V zájmu zajištění kvality a komplexnosti objednaných služeb, zboží a materiálů je pracovník PHSMB povinen provést ověření sjednaných služeb s vypravitelem pohřbu (nebo jím pověřené osoby) v rozsahu uvedeném na objednávce, včetně povinnosti pracovníka PHSMB zaznamenat na tomto výpisu případné připomínky či reklamací. Pro potvrzení o provedení tohoto úkonu zajistí pracovník PHSMB u vypravitele (nebo jím pověřené osoby) po obřadu podpis o jeho provedení.
6. Jakékoli reklamace na rozsah a kvalitu poskytovaných služeb je vypravitel pohřbu (nebo jím prokazatelně zmocněná osoba) oprávněn uplatnit dle reklamačního řádu PHSMB.

Článek 12 Závěrečná ustanovení

1. Tento řád je závazný pro PHSMB, jeho pracovníky a ve vztahu k rozsahu a způsobu poskytování služeb pro všechny subjekty, které služeb pohřební služby využívají.
2. Tento řád nabývá platnosti dnem 1. 9. 2018.
3. Řád je k dispozici k nahlédnutí ve všech provozovnách PHSMB uvedených v čl. 1 odst. 3. tohoto řádu, je umístěn viditelně vždy na dané provozovně, a je uveřejněn též na webových stránkách PHSMB www.pohrby.cz. Současně je tento řád vyvěšen na obvyklém místě vyhrazeném pro informace určené pracovníkům PHSMB.

Pohřební a hřbitovní služby

města Brna, a.s.

602 00 Brno, Koliště 7

DIČ: CZ60713300

za Pohřební a hřbitovní služby
města Brna, a.s.

Mgr. Michal Tomášek
ředitel akciové společnosti
V.r.

V Brně dne 23. 7. 2018

Tento řád byl schválen Krajskou hygienickou stanicí Jihomoravského kraje se sídlem v Brně dne 23. července 2018,

rozhodnutím sp. zn. S-KHSJM 38409/2018, č.j. KHSJM 39676/2018/BM/HOK.

KRAJSKÁ HYGIENICKÁ STANICE
Jihomoravského kraje se sídlem v Brně

Jeřábkova 4, 602 00 Brno